

Pan

Marcin Kierwiński

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu firm członkowskich Konfederacji Lewiatan pragnę zwrócić uwagę na kwestię nowelizacji Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (*dalej: ustawa*). Decyzja o przedłużeniu do 4 marca 2025 r. tymczasowej ochrony przyznanej uciekającym przed wojną obywatelom Ukrainy została podjęta przez Radę UE jeszcze 28 września 2023 r. W Polsce natomiast dyskusja nad przedłużeniem uprawnień obywateli Ukrainy nie została do tej pory rozpoczęta i aktualnie pobyt osób uciekających przed agresją rosyjską do Polski uznaje się za legalny do 4 marca 2024 r. Wśród obywateli Ukrainy i pracodawców ich zatrudniających panuje duża niepewność wynikająca ze zbliżającego terminu zakończenia obowiązywania przepisów regulujących status obywateli Ukrainy przebywających w Polsce.

W celu zapewnienia efektywnego systemu wsparcia uchodźców na terytorium RP należy dołożyć wszelkich starań, aby nowelizacja odbyła się jak najszybciej. Nowelizacja miałyby polegać na wydłużeniu okresu obowiązywania ochrony czasowej dla obywateli Ukrainy do 4 marca 2025 r. Na taki sam okres należałoby również przedłużyć ważności polskich wiz krajowych, zezwoleń na pobyt czasowy, kart pobytu, polskich dokumentów tożsamości cudzoziemca i dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany”. Wydłużeniu do 4 marca 2025 r. powinien też ulec okres, w którym pobyt obywateli Ukrainy w Polsce uznaje się za legalny – po wykorzystaniu prawa dopuszczalnego pobytu, wynikającego pierwotnie z polskich wiz Schengen oraz wiz i dokumentów pobytowych wydanych przez inne państwa obszaru Schengen lub ruchu bezwizowego. Powyższe zmiany mają kluczowe znaczenie zarówno w kontekście potrzeb i bezpieczeństwa migrantów wojennych, jak i z perspektywy polskiego rynku pracy. Niestety docierają do nas informacje, że ze względu na niepewną sytuację co do przedłużenia legalności pobytu w Polsce, przedsiębiorcy tracą pracowników korzystających z przepisów ustawy. Postulujemy o jak najszybsze rozpoczęcie prac nad nowelizacją ustawy.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

LEWIATAN

Wobec powyższego zwracam się z uprzejmą prośbą o informacje nt. aktualnego stanu prac nad nowelizacją ustawy, planów strony rządowej.

Niezależnie od powyższego pragnę zwrócić uwagę na pewne wątpliwości, które pojawiają się w kontekście obowiązujących przepisów. Konfederacja Lewiatan opracowała szereg poprawek do szczególnych regulacji przyjętych w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, które zostały przedstawione poniżej:

1. Proponuje się zmianę przepisów art. 22 ust. 1b oraz 1c ustawy w zakresie biegu terminu na dokonanie powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy:

Art. 22 ust. 1b

„Jeżeli zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, o którym mowa w art. 114 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm. 64)), zostało udzielone z zastrzeżeniem wymogu powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przepisu ust. 1a nie stosuje się. O udzieleniu tego zezwolenia wojewoda zawiadamia podmiot powierzający wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy, wskazany w wypełnionym przez ten podmiot załączniku do wniosku o udzielenie tego zezwolenia obywatelowi Ukrainy. W przypadku gdy zezwolenia udzielił Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w drugiej instancji obowiązek zawiadomienia podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi spoczywa na wojewodzie, który orzekał w sprawie pierwszej instancji. Do obowiązku zawiadomienia stosuje się przepisy rozdziału 8 działu I ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 22 ust. 1c

„W przypadku gdy obywatel Ukrainy rozpoczął pracę przed udzieleniem zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, rozpoczyna się w dniu doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1b podmiotowi powierzającemu wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy.”

Uzasadnienie: Zasadnicze wątpliwości budzi fakt, że bieg terminu na dokonanie powiadomienia rozpoczyna się w dniu doręczenia decyzji o udzieleniu tego zezwolenia obywatelowi Ukrainy. Prowadzi to do sytuacji, w której wobec pracodawcy, który nie jest stroną postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt, ale jest obciążony obowiązkiem dokonania pewnych czynności, mogą zostać zastosowane sankcje za nielegalne powierzenie pracy cudzoziemcowi.

member of BUSINESS at OECD

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

LEWIATAN

Pracodawca nie dysponuje żadnymi instrumentami prawnymi, które by umożliwiły uzyskanie informacji o decyzji w sprawie zezwolenia na pobyt pracownika (chyba że występuje w roli pełnomocnika). Nawet wówczas gdy pracodawca podejmuje próbę uzyskania informacji o aktualnym statusie postępowania ws. udzielenia zezwolenia na pobyt i pracę od wojewody, nie jest to możliwe, gdyż zgodnie z argumentacją wojewody, pracodawca nie jest stroną postępowania. Nałożenie na wojewodę obowiązku zawiadomienia podmiotu powierzającego wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy o udzieleniu takiego zezwolenia ma przeciwdziałać takim niekorzystnym sytuacjom. Do instytucji zawiadomienia znajdują zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego o doręczeniach.

2. Proponuje się dodanie nowego ustępu 1d do art. 22 ustawy o następującej treści:

„Przepisów ust. 1b i 1c nie stosuje się, jeżeli obywatel Ukrainy, któremu zostało udzielone zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, o którym mowa w art. 114 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm. 52), kontynuuje pracę na podstawie powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, na warunkach określonych w tym powiadomieniu, bądź obywatel Ukrainy jest zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę na podstawie odrębnych przepisów.”

Uzasadnienie: Intencją ustawodawcy (zgodnie z uzasadnieniem projektu nowelizacji ustawy ze stycznia 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 185)) było uwzględnienie w ust. 1c przypadków, w których zezwolenie na pobyt czasowy i pracę jest udzielone w celu kontynuacji pracy wykonywanej wcześniej na podstawie innego zezwolenia lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. W praktyce natomiast z uwagi na liczne wątpliwości interpretacyjne, które się pojawiają w kontekście tego przepisu, regulacja dotyczy również sytuacji, w których pracodawca już wcześniej dokonał powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy. Ponadto z uzyskanych przez nas informacji wynika, że powszechną praktyką urzędów wojewódzkich jest zamieszczenie w decyzji o udzieleniu obywatelowi Ukrainy zezwolenia na pobyt informacji o konieczności wysłania przez pracodawcę powiadomienia również wówczas, gdy cudzoziemiec jest zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przepisami wykonawczymi do tych przepisów (np. gdy cudzoziemiec jest absolwentem stacjonarnych studiów wyższych na polskiej uczelni). Jest to zbędne powielanie procedur, które jest szczególnie uciążliwe dla dużych przedsiębiorstw zatrudniającą znaczną liczbę obywateli Ukrainy. Pragnę też podkreślić, że zgodnie z interpretacją Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, obowiązek powiadomienia powstaje, gdy cudzoziemiec podejmuje pracę u danego podmiotu. Zatem

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

LEWIATAN

złożenie nowego powiadomienia nie powinno być wymagane, gdy mamy do czynienia z kontynuacją pracy, a nie jej podjęciem.

3. Postulujemy także rozszerzenie katalogu osób, wobec których zgodnie z art. 42 ust. 13 ustawy, nie będzie stosowany art. 99 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w zakresie, w jakim przepis ten odwołuje się do udzielenia ochrony czasowej. W celu zapewnienia sprawnej realizacji zadania przeprowadzenia, wobec tak dużej liczby wnioskodawców, postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy po zakończeniu okresu ochrony, należy z odpowiednim wyprzedzeniem umożliwić złożenie wniosku dla wszystkich obywateli Ukrainy wiążących swoją najbliższą przyszłość z Polską.

4. Ustawa przewiduje wydłużenie okresu legalnego pobytu na podstawie tytułów pobytowych, które straciły ważność po 24 lutego 2022 r. Jednakże, tytuły pobytowe przedłużone na mocy ustawy nie uprawniają do przekraczania granicy. W przypadku obywateli Ukrainy, którzy mieszkali w Polsce przed 24 lutego 2022 r., ale nie zostali objęci ochroną czasową i jedynie korzystają z wydłużeń dokumentów pobytowych, możliwość powrotu do Polski po wyjeździe (np. w celach służbowych) jest niemożliwa. Taka osoba niewątpliwie może ubiegać się o zezwolenie na pobyt czasowy, natomiast biorąc pod uwagę długi czas postępowania, możliwość przekroczenia granicy podczas oczekiwania na decyzję jest mocno ograniczona. Obywatele Ukrainy korzystający z ochrony czasowej, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy, posiadający aplikację mobilną diia.pl, są uprawnieni do wielokrotnego przekraczania granicy zewnętrznej obszaru Schengen, jak również do wielokrotnego przekraczania granic wewnętrznych i do pobytu na terytoriach innych państw obszaru Schengen. Proponuje się umożliwienie korzystania z certyfikatu elektronicznego diia.pl także obywatelom Ukrainy korzystającym z wydłużeń tytułów pobytowych przewidzianych w ustawie.

5. W ustawie z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy (Dz. U. z 2022 r. poz. 684, 830, 1715, z 2023 r. poz. 185.) w art. 14a po ust 1 proponuje się dodanie ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu, o którym mowa w ust. 1 zd. 1 nie stosuje się także do osób posiadających prawo jazdy wydane przez właściwe organy administracji Ukrainy, które przed dniem 31 grudnia 2023 r. złożyły dokumenty, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 5 lit. a-d Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz.U z 2022, poz. 1225) i oczekują na wymianę prawa jazdy wydanego przez organy administracji Ukrainy. Do osób tych stosuje się odpowiednio przepis, o którym mowa w ust. 1 zd. 2.”.

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

LEWIATAN

Uzasadnienie: Poprawka ma na celu wydłużenie ważności ukraińskich dokumentów prawa jazdy do momentu wymiany ich na prawa jazdy polskie – jeżeli o wymianę zaaplikowano do dnia 31 grudnia 2023 r. (data utraty ważności ukraińskiego prawa jazdy zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami). Konieczność ta jest związana z przedłużającymi się postępowaniami w sprawie wymiany prawa jazdy ukraińskiego na polskie: aktualnie według danych pozyskanych od urzędów gmin proces ten trwa od 3 do 12 miesięcy, a w związku z przedłużającymi się procesami potwierdzania posiadanych uprawnień przez instytucje ukraińskie, może on jeszcze ulec wydłużeniu.

Z poważaniem

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan

member of BUSINESS at OECD

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy